

MINDENNAPI SZABÁLYAINK

SZKA_207_31

Készítette: Tomory Ibolya

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

7. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Activity					
A	Az egész osztály közösen játssza az Activity játékot, de úgy, hogy megegyezés szerint csak a körülírásos vagy a rajzolásos, vagy a mutogatós formát követik. 15 perc	Egy megbontott szabályú játék kipróbálása Szabálykövetés	Egész osztályos közös játék		Az Activity társasjáték
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a A ráhangoló játék tapasztalatainak megbeszélése					
A	A tanulók 4-5 fős csoportokat alkotnak, amelyek megvitatják az előző játék tapasztalatait. A szóvivők ismertetik a többiekkel a csoport gondolatait. A tanár közben egy függőleges vonallal két részre osztott csomagolópapírt erősít a falra. Az egyik oszlop tetején az áll, hogy „A játék működött, mert:”, a másikén pedig ez: „A játék nem volt jó, mert:” A szóvivői beszámolók alapján két tanuló feljegyzi a táblázatba a pozitív, illetve a negatív véleményeket. 20 perc	A játék során megélt tapasztalatok összegzése Véleményalkotás Érvelés Kommunikáció Együttműködés	Csoportmunka – tapasztalatok összefoglalása		Poszter a jelzett fejléccel Két vastag filctoll Ragasztógyurma

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>A tanár felteszi a kérdést, hogy milyenek találták a tanulók a játékot ebben a redukált formában. A tanulók kézfeltartással jelzik, hogy inkább sikeresnek, vagy inkább sikertelennek ítélték-e. A vélemények alapján az osztály két részre oszlik. Mindkét csoport kap egy-egy csomagolópapírt és filctollakat, s összegyűjtik a véleményük indokait. Végül mindkét csoport megjelöli azokat az indokokat, amelyek a játék szabályaival függnék össze, s posztereket felerősítik a falra.</p> <p style="text-align: right;">20 perc</p>	<p>A játék során megélt tapasztalatok összegzése</p> <p>Véleményalkotás Érvelés Kommunikáció Együttműködés</p>	Csoportmunka – ötletbörze		<p>Poszter a jelzett fejléccel</p> <p>Két vastag filctoll Ragasztógyurma</p>
II/b A vélemények összegzése					
A,B	<p>A tanulók reflektálnak a két poszter tartalmára. Visszakérdeznek, ha valami nem világos, az eltérő véleményeket röviden megvitatják. Kívánatos, hogy eljussanak annak felismeréséig, hogy a szokatlan szabályok alkalmazása megnehezítheti, de akár érdekesebbé is teheti a játékot. A szabályok betartása nélkül azonban a játék nem működik. (Itt van az első 45 perc vége.)</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>A tapasztalatok általánosítása, a szabályok jelentőségének tudatosítása</p> <p>Elvonatkoztatás</p>	Frontális munka – irányított beszélgetés		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
II/c Különböző szabályok					
A,B	<p>Az előző órán kialakított csoportok tagjai megkeresik egymást, és újra együtt dolgoznak.</p> <p>Minden csoport kiválaszt egy általánosan ismert szabályt (például közlekedési, játék, sport, illetve iskolai szabály), és rövid felkészülés után, pantomimes eszközökkel eljátsszák azt. Közben nem beszélhetnek, csak mutogatniuk szabad.</p> <p>Segédeszközöket és a hangutánzó szavakat azonban használhatnak. A többiek feladata az, hogy kitalálják, milyen szabályra gondoltak a játsszók.</p> <p>10 perc</p>	<p>A második tanóra játékos bevezetése</p> <p>Nonverbális kommunikáció</p> <p>Szabályismeret</p>	<p>Kiscsoportos jelenetalkotás</p>		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/d Szabályok nélkül és/vagy túlszabályozva 1.					
A	<p>Önként vállalkozó tanulók rögtönözve bemutatnak egy olyan családi jelenetet, amikor a munkába és iskolába induló családtagok, a rendelkezésre álló rövid időben harcot folytatnak a fürdőszobáért. Mivel mindenki csak arra figyel, hogy előnyhöz jusson a másik rovására, nagy a feszültség, és végül mindenki elkésik. (Szereplők: apa, anya, két gyerek.) A jelenetet követően a szereplők beszámolnak arról, hogy milyen érzéseik voltak az előadás közben.</p> <p>A játék után a korábbi csoportok újból összeállnak, és szabályokat fogalmazzanak meg, amelyek megtartása mellett nyugodttá válhatnak a képzeletbeli család reggeli készülődése. A szóvivők ismertetik a csoport javaslatait. Az osztály közösen elkészít egy pontos forgatókönyvet a család számára a reggeli teendők nyugodt elvégzéséhez.</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	<p>A szabálynélküliség megidézése egy szituációs játék keretében</p> <p>Kreativitás Szabálytudat Szabályalkotás Kommunikáció Együttműködés</p>	<p>Drámajáték – kiscsoportos improvizáció, és a jelenet tanulságainak megbeszélése</p> <p>Csoportmunka – szabályalkotás</p> <p>Frontális munka – a közös szabályok véglegesítése</p>		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>A tanulók hat csoportot alkotnak. Közülük három olyan világot képzel el, amelyekben egyáltalán nincsenek szabályok, három pedig olyat, amelyikben minden szabályozva van.</p> <p>A tanár felírja a táblára a készítendő fogalmazások címeit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Egy napom egy olyan világban, ahol nincsenek szabályok 2. Egy napom egy olyan világban, ahol mindenre van szabály <p>A csoportok 10 percet kapnak a feladatra. Ezt követően minden csoport szóvivője felolvassa a többieknek a fogalmazásukat.</p> <p style="text-align: right;">20perc</p>	<p>A szabályok nélküli és a túlszabályozott világ megidézése egy fantáziagyakorlat keretében</p> <p>Kreativitás Szabálytudat Szabályalkotás Szövegalkotás Együttműködés</p>	<p>Csoportmunka – közös alkotás, csoportszóforgó</p>	<p>Papír és írószerszám</p>	<p>Tábla, kréta</p>

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
II/e Szabályok nélkül és/vagy túlszabályozva 2.					
A	<p>Az előző jelenet szereplői újra játsszák a reggeli családi jelenetet a közösen kidolgozott pontos időbeosztás szerint. Minden jól menne, de a tanár váratlan helyzetet teremt. Ilyen helyzetek lehetnek például a következők:</p> <p>a) Az egyik gyereknek eszébe jut, kivételesen fél órával előbb kell az iskolába mennie.</p> <p>b) Az apa váratlan telefonhívást kap, azonnal el kell utaznia.</p> <p>c) Becsönget a gázszerelő, hogy a szomszédban szivárgást észleltek, és be kell mennie a fürdőszobába.</p> <p>A szereplők beszámolnak az érzéseikről. A játék után a többiek is elmondják a véleményüket, levonják a szabályok betartásával, esetenkénti betarthatatlanságával kapcsolatos következtetéseiket.</p> <p>Általános tanulság: szabályokra szükség van, de történhetnek olyan váratlan események, amelyek újragondolást és egyeztetést igényelnek. Ha ilyenkor nem vigyázunk, a túlzott merevség megoldhatatlan problémákhoz vezet.</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	<p>A szabályok túlságosan merev betartásával kapcsolatos következmények felvillantása</p> <p>Szabálykövetés Adaptív reagálás váratlan helyzetekre Kommunikáció Problémamegoldás Kreativitás Konstruktivitás</p>	<p>Drámajáték – a kiscsoportos improvizáció és jelenetelemzés</p> <p>Frontális munka – következtetések közös levonása</p>		<p>Az előzőleg elkészített poszter a család pontos időbeosztásáról</p>

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>Mindkét csoport kap egy-egy nagyméretű csomagolópapírt. Az egyikben ez áll: 1. EGY VILÁG SZABÁLYOK NÉLKÜL, a másikon: 2. EGY TÚLSZABÁLYOZOTT VILÁG. Mindenki vesz egy vastag filctollat, és felírja, esetleg felrajzolja saját poszterére, hogy mi jellemzi azt a világot. A két poszter felerősítik a falra, a terem két távoli pontjára. Egy-egy képviselő ott marad a saját posztere előtt, a csoport többi tagja pedig átmegy a másik poszterhez. Jegyzetfüzetet és íróeszközt visznek magukkal. Végignézik az ott található feliratokat és rajzokat, s ha nem értenek valamit, kérdéseket tesznek fel a másik csoport képviselőjének. A benyomásaikról jegyzeteket készítenek. Ezután körbe ülnek, és megvitatják a tapasztalataikat. Kívánatos, hogy eljussanak addig a felismerésig, hogy mindkét véglet veszélyes. Szabályok nélkül az emberek nem tudnak együtt élni, mert állandó bizonytalanságban és kiszolgáltatottságban van részük. A túlszabályozottság viszont háttérbe szorítja az egyéni igényeket és szükségleteket, s így felesleges erőfeszítéseket kíván. A cél olyan szabályok létrehozása, amelyek mindenki számára betarthatók, s ott és akkor korlátoznak, ahol és amikor ez feltétlenül szükséges.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>A túl- és alulszabályozottság közötti helyes mérték megtalálása</p> <p>Fantázia Nézőpontváltás Nyitottság Kritikai gondolkodás Autonóm gondolkodás</p>	<p>Csoportmunka – ötletbörze</p> <p>Frontális munka – irányított beszélgetés</p>	<p>Két csomagolópapír</p> <p>Színes filctollak Ragasztógyurma Írólapok és írószer</p>	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
A	A tanulók körben állnak. A tanár egy lufit dob az egyik tanulónak, és megkérdezi, hogy mi jut eszébe arról, ha a szabály szót hallja. A tanuló válaszol a kérdésre, tovább dobja egy másik társának a lufit, felteszi neki ugyanazt a kérdést, majd kiáll a körből. A gyakorlat addig folytatódik, ameddig mindenki sorra nem kerül. 5 perc	Az órával kapcsolatos élmények felidézése Asszociációs készség Kreativitás	Egész csoportos mozgásos játék		Lufi, elegendő tér
B	A tanulók körben ülnek, és sorra befejezik a tanár által elkezdett mondatot. A SZABÁLYOKKAL KAPCSOLATBAN AZT TANULTAM, HOGY... A gyakorlat addig tart, ameddig mindenki sorra nem kerül. 5 perc	Összegzés, reflexió	Egész csoportos gyakorlat – nyitott mondat befejezése		

TANÁRI SEGÉDLETEK

A modulnak nincsenek tanári segédletei.

